

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LL Ч. 125. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 29-го червня 1943. No. 125. Jersey City, N. J., Tuesday, June 29, 1943. VOL. LL

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Tea. „Свобода“: BERgen 4-0337. — Tea. V. H. Союз: BERgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE.

МАЙНЕРИ ВЕРТАЮТЬ ДО ПРАЦІ ПІСЛЯ ТОГО, ЯК КОНГРЕС ПЕРЕПЕР ЗАБОРОНУ СТРАЙКІВ

ВАШИНГТОН, Д. К. — У п'ятницю, 25 червня, президент Рузвельт відмовився підписати законопроект Смита-Конелія, котрий має на меті заборонити страйк у копальнях і фабриках, якими заряджує уряд. Перед виконанням свого права вета, президент предложив свій проект на зарадку воєнних страйків через ухвалення закону про продовження військового побору до 65. року життя; якби такий закон був ухвалений, страйкуючих у сущих для війни промислах можна би покликати до війська, а потім приказати як воякам працювати.

Проти президентового вета конгрес підняв бунт. Упродовж 17 минут від хвилини спротиву президента, сенат повністю ухвалив протистрайковий закон кваліфікованою більшістю двох третин, а палата репрезентантів зробила тесаме упродовж двох годин. На підставі конституції такий конгресовий проект понад вето президента не потребує вже його підпису і стає правильним законом.

З майнерських околиць наспіли різні вісті про настрої углекопів. Зпочатку настало обурення і майнери думали продовжувати страйк навіть проти закону. Однак після того відбулися вже подекуди зібрання майнерів і в більшості, головню в копальнях м'якого вугля, майнери вертають до праці. Зате опір не зломаний ще в копальнях твердого вугля.

Не зважаючи на те, що майнери вертають до праці, деякі майни позамикано, а таксамо і деякі фабрики застановили працю внаслідок нестачі вугля. Найбільше потерпів Питсбург, де замкнено 14 виліварень заліза підприємства Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен.

Обі головні краєві робітничі організації, тобто Американська Федерація Праці та Конгрес Промислової Організації, відновили свої заяви проти страйків упродовж війни, а навіть голова „Юнайтед Майн Воркерс“, Джай Л. Луис, заявив, що буде співпрацювати з урядом, щоб майнери вернули до праці чимскоріш.

КОНГРЕС ВІДМОВЛЯЄ ВИПЛАТИ НАГОРОД ЗА ВСПЯТНУ ЗНИЖКУ ЦІН

ВАШИНГТОН, Д. К. — Конгрес знову завдав удар федеральній адміністрації, бо сенат прийняв законопроект, щоб заборонити виплату підмог тим торговельникам та підприємцям, що потерпіли внаслідок цофнення ціни масла та м'яса. Такі нагородили виплачує Бюро Адміністратора Цін, дістаючи відповідні кредити від Корпорації Товарового Кредиту (ССС). Однак Сенат прийняв законопроект, щоби продовжити на два роки кредит цього Бюра. Кредит досягає суми двох біліонів і 650 мільонів дол. Президент пробує змінити це рішення сенату.

ГОСПОДАРСЬКІ ВТРАТИ ЧЕРЕЗ ДІТРОЙТСЬКІ РАСОВІ ЗАВОРУШЕННЯ.

ВАШИНГТОН, Д. К. — Джозеф Кінен, місто-предсідник Воєнної Продукційної Ради, нарахує більше ніж мільон годин втрати у праці за час расових розрухів у Дітройті. Та це лише шкода для воєнного промислу в Дітройті. За тим ідуть шкоди в інших підприємствах та в перевозовім русі, на скільки вони спираються на продукцію в Дітройті. Загалом шкоди ізза застанови праці в Дітройті у цих кількох днях перевищують шкоди, спричинені непорозумінням на ринку праці в цілому край у перших двох місяцях біжучого року.

ДАЕС ДОБАЧУЄ ВЕЛИКУ НЕБЕЗПЕКУ В ЮДЖЕННІ ПРОТИ РАС

ВАШИНГТОН, Д. К. — Конгресмен Мартин Даес, голова конгресової „Комісії для розсліду не-американських затій“, закидує федеральному урядові недбальство в дітройтських расових розрухах. Він каже, що в Америці існують політичні настрої, що викликають расову ненависть. Отже дітройтські розрухи є саме наслідком „не-американських затій“ і поширюванні расової ненависти. Даес заявляє, що його комісія розпічне негайно слідство в справі дітройтських заворушень, щоби не допустити до ще більшої шкоди у воєнних змаганнях Злучених Держав.

УРЯД ЗАБИРАЄ ЗАПАСИ ЗБІЖЖА.
ВАШИНГТОН, Д. К. — Уряд зарекував у 96 містах середнього заходу всі припаси кукурудзи, що знаходяться в шпихлірах. У такий спосіб уряд хоче дати спомогу фермерам пустити в рух їхнє збіжжя і допомогти краєві у виживленні населення та в продукції промислових припасів. Власники припасів по шпихлірах та ссипах збіжжя затримували кукурудзу, щоб діждатися вищої ціни.

Новий Режим в Аргентині Осередком Конфлікту

МОНТЕВІДЕО (Уругвай). — Суперечні рішення нового уряду Аргентини пояснюють тут боротьбою суперечних зо собою політичних тенденцій. У цій так званій „другій аргентинській революції“ стерлися зо собою три групи: про-нацистичні націоналісти, про-аліантські демократи й осередна група, яку можна назвати „націоналістично-консервативною“, котра пробує лавірувати між воюючими сторонами.

Кожна з цих груп ще й досі пробує добитися переваги в уряді, але ні одній властиво це не вдається.

Цим умовинам приписують теж нерішучість уряду в відношенні до світової війни. В наслідок цього вагання агенти держав Осі знову підносять голову: коли вибухла революція, амбасади Осі палили документи; нині вони ведуть гостру пропаганду проти Об'єднаних Держав.

АМЕРИКА СТУДІЮЄ ПОВОЄННЕ ЛЕТНИЦТВО

Питання повоєнної авіації студіює спеціальний міждепартаментовий комітет для міжнародної авіації. По закінченні розсліду вислідів його будуть скристалізовані в плані, який буде предложений на англійсько-американській конференції в справі летництва по війні, що відбудеться в вересні цього року.

ПРЕЗИДЕНТ ГВЕРТА ПРО РАСОВІ ЗАВОРУШЕННЯ В КАЛІФОРНІ

МЕКСИКО. — Адольфо де ля Гверта, бувший президент Мексика, а нині генеральний інспектор мексиканських консулятів у Злучених Державах, заявив у своїм рапорті урядові, що недавні заворушення проти носіїв так званих „зуг-сутів“ у Каліфорнії, жертвою котрих падали передовсім мексиканці, були викликані фашистськими і нацистичними агентами, котрі стараються знищити континентальну солідарність розбухуючи расові антагонізми в характеристичний для Гітлера спосіб.

Інвазія Європи Вже Близька, Кажуть в Совегах

ЛОНДОН. — Московське радіо заявило через свого воєнного коментатора воякам червоної армії, що „година відплати вже зближається“. Далі сказано, що на європейським континенті є тепер таке положення для Аліантів, що є незвичайно догідне для воєнних операцій. Це опирає коментатор на тому, що Аліанти мають у повітрі величезну перевагу, а властиво контролю. Вони теж, казав він далі, мають уже у своїм посліданні ті стратегічні пункти, що потрібні для інавасії Європи.

НАЦІСТИ ГОТОВІ ЦЬОГО РОКУ ВИКОРИСТАТИ ЖИВЦА В УКРАЇНІ

МОСКВА. — В кореспонденції до часопису Нью Йорк Таймс кажеться, що німці готові перший раз мати справжню користь з України, якщо не зайдуть якісь мілітарні операції, що тому перешкоджають. Мається тут на думці пожива, а властиво цьогорічні живца в Україні, які заповідуються добре. Досі вони не могли використати навіть живца, бо застали Україну в повній руйні як „обсмалену землю“. Та тепер уже дещо налаадано, а найважливіше те, що цьогорічного року дописала погода. Правда, повстанці загони завдають їм і на тилах багато шкоди і поруйнують збіжжя, але проте такі властиво їм дещо зібрати, якщо погода далі буде добра і не буде офензивни. Росія найбільше відчуває тепер втрату цукру, бо Україна була славна з цукрових буряків. Пшеницю дістануть Совети з Сибіру, а теж з Поволжя. З Кубані багато не прийде, бо там теж усе понижене.

ГЕН. ЖІРО ПРИБУДЕ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

АЛЬЖІР. — На нарадах Французького Комітету Національної Оборони вже вирішено, що до Злучених Держав відіде враз з французькими військовими високими офіцерами ген. Анрі Гоноре Жіро для обговорення військових справ. Його заступатиме в Північній Африці ген. де Гол, що саме тепер у своїх публичних виступах зложив велику подяку Аліантам, себто Великій Британії, Советам і Злученим Державам за їх діла, яким треба завдячувати визволення Франції, що скоро надійде.

АНГЛІЙСЬКИЙ ЕПІСКОП БЛАГОСЛОВИТЬ СТАЛІНА

ЛОНДОН. — Д-р Генрі А. Вилсон, єпископ з Челмсфорд, промовляв в річницю німецького нападу на Совети, відзиваючись до „християнських єпископів і християнського народу в Росії“, яким дякував за героїську боротьбу. Закінчив тим: „...Боже благослови і Боже веди народи Росії і його великого провідника Йосифа Сталіна“.

ВОЯЦЬКИЙ ОБІД ДЛЯ КОРОЛЯ. — Бритійський король Юрій підчас своєї подорожі по північній Африці їв раз з американського вояцького начиння. З ним були на обіді генерали Марк Кларк (наліво) і Джордж Петон (направо) та сер Джеймс Григ.

ШІСТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ НАЛЕТІВ НА КІСКУ В ОДНІЙ ДНІ

ВАШИНГТОН. — Американці зачинають братись до Кіски, найважливішої японської воєнної бази на Алевтських островах. Комунікат маринарки подає, що минулої п'ятниці бомбардовано Кіску шістьма наворотами, а день перед тим бомбардовано тричі. Головну увагу звернено на нищення ворожих прохилетунських позицій. Теж і бомбардування японських баз на Соломонських островах на Полудневім Паціфіку продовжуються без перерви.

ІТАЛІЙСЬКА ФЛЮТА ВИПЛИЛА НА ПОВНЕ МОРЕ

ЛОНДОН. — Досі було загадкою, що властиво діється з італійською флютою, що постійно уникала боїв і кудись втікала, що не знати було, де вона заховалася, та яка ще її сила. Отже ця загадка буде мабуть скоро вияснена, бо виявляється, що ця флюта виплила з своїх кривок на повне море, так, що можна надіятись якихсь новин про морську битву на Середземному морі. Догодуються, що ця флюта не виплила надармо, але для офензивних цілей. Але є такі, що кажуть, що флюта чується непевною в італійських пристанях і шукає своєроща деінде.

В БОЛГАРІІ ЗАЛЯКАНІ ІНВАЗІЄЮ

ЛОНДОН. — Приїзші з Болгарії оповідають, що в краю панує велике напруження і невдоволення з нацистської контролю. Але найбільше лякається населення аліантської інвазії. Далі кажеться, що нацисти скріпляють всюди оборону, що вказує болгарам, що війна готова захопити їхню власну землю, згладно, що Аліанти готові атакувати через Грецію, Югославію, а може й Туреччину. Нацисти настають на болгарський уряд, щоби вживав до оборонних робіт жидів та російських і грецьких полонених. Замітне те, що до Болгарії прибувають німецькі та італійські воєнні місії, що разом з болгарами оглядають оборонні вали. За Сальоніками вивезувано населення з соток сіл і побудовано там оборону.

МЕССИНА — В РУНАХ І ВОГНІ

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧ-НІЙ АФРИЦІ. — Сотки британських і американських бомберів, що нищили Мессину трьома налетами на протязі 36 годин, залишили пристань в вогні й цілковитій руйні. Мессина є головним центром для постачання для цілого сицилійського острова.

НАЛІТАЛИ НА ЛЕТОВИЩА І РАДІОВІ СТАЦІЇ

ЛОНДОН. — Західну Німеччину бомбардують Аліанти далі постійно день за днем. Крім того Аліанти бомбардували ще в Франції нацистські летунські поля і радіові стації. Налет мусів бути поважний бо німецьке радіо передало, що літали британські й американські бомбери та бойовики різного типу.

ПІМСТЯТЬСЯ, АЛЕ АЖ ЗА КІЛЬКА МІСЯЦІВ...

ЛОНДОН. — Берлінське радіо потішає німців тим, що Рур буде пімщений, але трохи пізніше, в найближчих місяцях.

ЯПОНЦІ БОЯТЬСЯ БОМБАРДОВАНЬ.

ЧУНГКІНГ. — Від часу, як в полуднево-східньому Китаю, в провінції Фукіен, влаштовано американську повітряну базу, японське радіо вже не раз остерігало, що це означає, що одного дня зявляться американські бомбери над японською землею. Радіо ззиває японців, щоби були приготовані на такий налет. Тепер уже в многих японських містах здають собі з цього справу і переводять різні вправи, получені з охороною перед летунськими рейдами.

ДОБИВАЮТЬ ТЯЖКО РАНИХИХ.

ЧУНГКІНГ. — В китайських комунікатах стверджується, що японці не забирають лікувати тяжко раних офіцерів і вояків, а знечують інекціями і палать їх такі на побоевищах разом з вбитими. Давніше японці забирали вбитих до крематорії. Тепер того не роблять. Тому на побоевищу залишається повно обсмажених рук, ніг, тощо.

ПОВСТАНЧА АКТИВНІСТЬ В БАЛТІЙСЬКИХ ДЕРЖАВАХ

СТОКГОЛЬМ. — З кожним днем збільшаються в балтійських державах саботажи та вбивання німецьких вояків. Такі є звідомлення з Естонії, Латвії та Литви. Це остільки замітне, що ще два роки тому витано там прибуття нацистів квітами і окликами в честь „визвольників“. Кажуть, що повстанці зміцнили свою активність. Невдоволення проти німців зросло через примусову працю та брак поживи, як і те, що населення немає ліків, бо вони призначені для німців.

ВБИВАЮТЬ НАЦИСТСЬКИХ ВЕРХОВОДІВ

ЛОНДОН. — На протязі несповна шістьох місяців згинило п'ятьох нацистських провідників в Нідерландах. Тепер подано, що згинув в „фатальній припадку“ Фріц Шмідт, відбуваючи подорож по Франції,

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед новим числом, в котрім оголошення хочє мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

Відгуки Дітройтських Заворушень

Расові заворушення в Дітроїті мали кілька маркантних відгуків.

Губернатор стейту Мишиген покликав визначеного вченого для розслідування жерел тих лянчних расових забурень і цим пустив у рух розслід, що має відкрити суспільні причини таких сумних подію, які спричинили великі шкоди безпосередно діткненим заворушеннями, а мимоходом подала нацистам і фашистам один з найкращих аргументів. Цим губернатор признав заворушення важною суспільною подією, з глибоким корінням у громадянстві краю.

До міських і стейтових урядників у Дітроїті приходять запити від урядів інших міст в Америці про те, як поступати супроти расових заворушень. Цим ті урядники дають доказ, що вони вважають расові заворушення не місцевою справою Дітроїту, але досить широко поширеним явищем Америки.

За таке його признають і газети по інших містах, коли вони цікавляться дітройтськими заворушеннями як справою, яка обходить їх особисто. Коли „Нью Йорк Таймс“ містить вяснення одного дітройтського священника про ці заворушення, то й це є доказом, що „Нью Йорк Таймс“ вважає вибух подібних заворушень можливим у метрополітній окрузі Нью Йорку. Зрештою навіть якби дітройтські заворушення були чимось місцевим нині, то, якби на них не робили нічого, вони легко можуть перекинутися на інші околиці.

Якраз цими днями цікавий причиною до подібних явищ подав відомий американський історик Гастейвас Мейерс у своїй великій праці п. н. „Історія біготерії у Злучених Державах“. З приводу її появи пише американський критик Орвил Прескот: „У кожній людині є чинники жорстокості й біготерії, які можна розбудити відкликом до страху й особисто-го інтересу, коли карби релігії, ідеалізму або кодексів характеру нагло звільняються. У кожному народі існують сили варварства й зла. Здається, що людей і їх цивілізацію найкраще міряти якраз ступнем, до якого ці чинники й сили держаться в карбах. Коли стрим ослабне, люди звертаються один проти одного з безчесним олюгавленням, тортурами й масакрами. Так народи все поступали дикуні через своє незнання, а нібито цивілізовані люди в своїм забуттю на цивілізацію. В вище розвинених суспільностях винуваті таких поступків люди старалися знайти якусь оправдання для такої поведінки, покликуючися на свою порядність, на свою релігію, свій край, чи націю.“

Показав Мейерс цілу низку таких рухів в історії Америки, котра прецінь зродилася в свободі й присвятила засади рівності всіх людей, а його критика кажуть, що його грубесний том ще не вичерпав усеї американської історії, і кожний критик подає недіткнені автором приміри жорстокості й біготерії з історії Америки. І це теж повинно бути пригадкою для всего американського громадянства, що 1943. рік коли ми в світі воюємо за здійснення кращих ідеалів людства, ледво не є кращий від років, коли Америка воювала за здійснення подібних ідеалів ще в самій Америці.

Проти Напастей і Заколоту

Чим війна довше триває тим слабші стають людські нерви. Значить, що простий розум наказує, що треба оминати в такому часі по можності всего того, що без потреби і шлі роздрознує громадянство, ослаблює його енергію та відвертає ось так його увагу від найважливіших справ. Особливо, коли таке діється наслідком сплетень, підюджувань, чи дрібних групових чи особистих порухунків та амбіцій. Та хоч простий розум, як сказано, наказує одно, то в дійсності діється часто навпаки — навіть і в державній машині. Діється так і серед т. зв. „чужомовних груп“. Урядові чинники вже нераз звертали на це увагу, а навіть у деяких випадках таки були змушені вмішуватися у такі спори. В останньому часі, наприклад, виступив з таким обвинуваченням ніхто інший а Елмер Дейвис, голова Бюра Воєнних Інформацій, обговорюючи через радіо сербсько-хорватський конфлікт, ведений на американському ґрунті. Не входило тут у цей спір, бо для нас важне, що в нього стрянув урядовий чинник, що повинно бути наукою для інших.

Не припускаємо, щоби нам в Америці міг хто відібрати голос, коли стоїмо при американських ідеалах і змагаємося при допомозі нашого уряду усунути, наприклад, і цю кривду, яка запхала український нарід у неволю і хотілаб його далі в ній держати. Та це є наша

побічна справа, коли глядіти на неї з американського боку. Колиж хочемо, щоб і тій „побічній справі“ дійсно добре допомогти, то й треба нам у першу чергу поводитися так, щоби видно було наглядно, що вона не є в нічому перешкодою в виконанню наших громадянських обовязків, а в першу чергу в виконанню того всего, що приспішує нашу перемогу над ворогами, бо це є — справа найважливіша. А воно так не буде, коли наші часосипи будуть заповнювані такою гризною, що може виглядати для посторонніх, що наша головна енергія є занята властиво не тим, що є найважливіше, а другорядним, або чимсь зовсім безвартним, а то й дівашчким. Заводові розбівачі громадського життя і нищителі усяких змагань американських українців до поліпшення долі українського народу в Європі — ніколи не перестануть робити заколот. Це їхній фах таке робити. Зате друга частина українського громадянства мусить зрозуміти і відчувти, що в тому рішальному часі нам треба спокійно розважати і розбирати кожну справу, даючи місце розмови і серцю, а не пристрастям. Погані навички, що не дають підійти до ніякої справи без виливання помів і плюгавлення, не можуть мати в нас місця в таких часах, коли вже сам уряд за тим слідкує і вживає свого авторитету, щоби принаймні в часі війни цього не було.

Проф. Микола Чубатий.

В Якім Значінню Уживалося Імя „Русь“ у Давнину?

Що означає назва „Руська Земля“ в найдавніші часи?

Перший історик української землі Нестор Літописець так затитулював свій твір про найдавнішу київську державу: „Се повість временних літ, откуду єсть пошла Руська Земля, хто в Києві в перші нача княжили і откуду Руська Земля стала єсть“. Всі історики, як українські так і російські а зокрема історики правного ладу на старій Україні згідні, що вираз „Руська Земля“ означає руську державу. Отже Нестор Літописець поставив собі завдання написати історію руської держави, якої столицею був Київ. І все і всюди, коли мова про київську державу, найстаріший український літопис все уживає назви „Руська Земля“. Зрештою не тільки на багато місцях По-вісті временних літ, само сло-

во земля уживається в значінню держави, але також у списку найстаршого права в „Руській Правді“ слово земля так само означає державу. Чужа земля це чужа держава, наприклад „Лядська земля“, „Угорська земля“, тощо. Так само „іноземні“ посли це посли з чужої землі, з чужої держави. Стара київська держава, як вже свого часу я писав, не була державою національною; вона складалася не тільки з тих племен, що нині утворили український нарід, але також із тих племен, що пізніше утворили московський нарід та білоруський. Тому насувається питання, чомуж цій сорокатій масі народу пануючого та підданих народів надати назву „Руська Земля“? Пошукування істориків над тим, де та назва появилася перший раз, доводять, що на початку української історії ця назва звязана зі зовсім близь-

кою околицею Києва. Отже у найдавніші часи „Русь“ це околиця Києва. Правда донні ще наука не вирішила остаточно, звідки та назва Русь, яке її походження: чи це первісна назва місцевого населення, чи це назва тих скандинавських дружин, що з династиею Рурика прибували в Україну. Нині більшість істориків скло-нюється до погляду, що назва „Русь“ місцева та скандинавські або варязькі дружини не принесли її зі собою, бо назва „Русь“ виступає у грецько-византийських джерелах далеко скорше, ще до приходу варязької династії Рурика на Україну. Тим чинном „Русь“ це є найстарша історична назва мешканців біля Києва, отже назва провідного племені українського народу, від якого вийшло завоювання довколишніх земель, що побільшалося аж до створення старо-української держави. Вона простягла своє володіння поза області нинішньої України, на землі нинішньої Білоруси та частинно теж на землі нинішнього московського народу.

Тому не диво, що ця Несторова „Руська Земля“ це держава київської Руси, яка була немов паном та господарем держави створеної київськими русинами. Сама назва держави „Руська Земля“ не говорить одначе, що всі її мешканці були Русю або русинами, в значінню етнографічно-національному. Русинами були вони тільки у державному значінню, себто, що належали до „Руської Землі“ або Руської Держави так само, як недавно не всі були поляками, що належали до Польщі, не всі москалями, що належали до Московщини, не всі румунами, що належали до Румунії.

Два значіння назви „Русь“.

Вже від найдавніших часів назва „Русь“ вживалася у двох різних значіннях. Одно значіння назви „Русь“ було чисто племенне або етнографічне та означало племя київської Руси, творця та будівного „Руської Землі“ або Руської держави. Друге значіння ширше, все з додатком „земля“ на означення самої київської держави, створеної київською Русю. Тій ріжноплеменній масі київська Русь накинута зі своїм державним пануванням також свою політичну назву „Руська Земля“. Написати її історію, а не історію племені київської Руси, поставив собі як ціль свого труду Нестор Літописець. „Се повість давних літ, звідки пішла Руська Держава, хто в Києві перший зачав панувати та звідки Руська Держава встала“ оце на українську мову та на наукову мову виложений заголовок Несторової літописи.

Відомо всім, що по смерті володаря київської „Руської Землі“ Ярослава Мудрого (1054) політичний звязок одної цілі київської держави повільно розпадається. Ярослав Мудрий, запроваджуючи своїм тестаментом так зване право старшинства поміж синами — наслідниками, планував створити з давньої централізованої „Руської Землі“ федерацію держав-земель під моральним проводом найстаршого дияза в роді, київського князя. Хотів він оминути

боротьб поміж князями, а на ділі причинився до розпаду „Руської Землі“ на багато земель-держав. Той розпад поступав повільно, моральний звязок по-доброблених земель-державок існував ще довго, навіть в половині 12-го століття і децю по тім. Перший раз київське визок моральній єдності „Руської Землі“ суздальський князь Андрій Боголюбський (1169) варварським зруйнуванням Києва та охотою московським Суздаль зробити конкурентом Києва. Той моральний звязок по-доброблених земель давньої „Руської Землі“ це існує й в другій половині 12-го століття, аж у 13-тм столітті немає вже давньої „Руської Землі“ українців, білорусинів та москалів. Вона безповоротно розпалася на три голонні бльоки та на багато дрібних земель-князівств.

Перший голонний український блок створив Роман Галицький; він зібрав наново мало не всі українські землі в одну державу та назвав себе „Самодержцем всея Руси“. Другий блок формується око-коло московської володимирської - суздальської держави, як державний блок московського народу. Назва Русь, як бачимо, лишилася при Україні, бо за той час вужька пле-мінна назва Руси як тільки ки-ївської області поширилася вже на цілу нинішню Україну.

Третій блок почав формуватися околу Новгороду Велико-го. Устроєм внутрішнім, себто міщанським - республі-сним зближенні були до Нов-городу республіки Псков та Полоцька. Дехто думає, що це був природний звязок біло-русського бльоку, як майбутній третій нації. В другій поло-вині 15-го століття голонний філяр того третього бльоку Новгород Великий, ця міщан-ська - демократична республі-ка, дісталася під панування Москви та республіканський і демократичний лад зі своїм символічним „вічевим дзво-ном“ був винищений. Новго-род як частина абсолютної Москви не міг існувати всупе-реч своїй демократичній при-роді, тому зовсім занепав і ет-нографічно змосковчився.

Ані один із членів того бльоку, ні Новгород, ні Псков, ні Полоцьк, не привокво-соби назви „Русь“, бо в етнографічно-національній розумін-ню назва „Русь“ тоді означала це саме, що нині Україна.

Як племенна назва „Русь“ з околиць Києва поширилася на всю нинішню Україну.

Як сказано, первісна назва Русь не відносилася навіть до цілої нинішньої України, тільки до племені біля Києва й тільки згодом поширювалася на цілу нинішню Україну, себто на ті племена, з яких повстав український нарід, себто на племена етнографічно собі дуже близькі, що злилися зго-дом в один український нарід.

Як всюди в інших народів назва осередка держави поши-рювалася на сусідні околиці, так само назва Русь поволі поширюється також на сусід-ні землі. В ХІ-тм столітті Русь то вже не тільки околиця докруги Києва, але також су-сідні українські землі, а саме області по обидвох сторонах

Дніпра. Русю є проте край на схід від Дніпра — північно-східна Чернігівщина та полуд-нево-східна, Переяславщина.

Впродовж 12-го століття ця назва Русь поширюється та-кож на інші українські землі на схід та на захід від Дніпра. Найпізніше, бо аж в 13-тм столітті, назва Русь приклада-ється вже також до Галичини, та цілої Західної України. Пер-ед нападом татар на Східну Європу (біля 1240) Русь це вже дослівно нинішня Україна і нічого бідше. Це применен-ня назви Русь вже в племенно-етнічному, а не тільки держав-ному розумінню поширюється і закріплюється на означення українського народу майже рівнобіжно з тим, як розпа-дався всякий навіть мораль-ний звязок давньої державної одиниці старої „Руської Зем-лі“. Давна назва „Руська Зем-ля“ тепер вже стала цілком безпредметова, бо на ділі „Ру-ської Землі“ давньої руської держави вже не було.

Коло РоманГалицький (1198) утворив нову, чисто вже укра-їнську державу, знов поволі централізовану, майже з усіх українських земель (з виником задніпрської Чернігівщини) то вже слушно міг себе назва-ти „Самодержцем Всея Руси“, бо дійсно він був паном вже тільки в Україні. Тепер вже назва держави та народу це те саме. Руська Держава це територія руського або укра-їнського народу.

Замітне, що перед нападом татар, себто від початку на-шої історії аж до 13-го сто-ліття назва Русь у племенно-етнографічному значінню не прикладалася до нинішніх мо-сковських, як так само до нинішніх білоруських земель. Коли в 12-тм столітті автор „Слова про Полк Ігоря“ відзи-княється що до суздальського князя ратувати „Руську Зем-лю“ перед чужинцями полов-цями, то очевидно говорив до нього як до члена династії „Руської Землі“ колишньої Київської держави, обовяза-ного до моральної принаймен-ше солідарності з усіми зем-лями, що повставали на руїнах київської „Руської Землі“. До речі цей аплель у Суздальі вже був без відгомону.

(Кінець буде)

АМЕРИКАНСЬКІ ВТРАТИ В БОМБЕРАХ НЕВЕЛИКІ

ВАШИНГТОН, Д. К. — Ге-нерал Дейвенпорт Джансон до-казує, що американські втрати в бомберах, коли вони летять понад Німеччину, незвеликі. З таких бомберів падає від во-рожих стрілів впретично 6 від-сотків. „Коли втрати не пере-вищують 10 відсотків, то ми можемо витримати“ — сказав Джансон. Для оправдання тих втрат генерал згадує про силь-ну концентрацію оборонних засобів у Німеччині, бо там уже знають шляхи, якими лет-ять американські бомбери з Англії. Із залогі на поцілених бомберах половина остає вжи-вих і вони попадають у ні-мецький полон.

ЩИРА ЛЮБОВ

„Не так бо, Семене Іванови-чу! Ви розуміші мене у сто разів, і ви знаєте, що цього не можна і не треба робити. Ви собі богобоязливі, ви зна-єте, що гріх на світі дурно жити. Усяк, хто може, служить у війську, хто у суді, хто кра-марює, хто хліб робить, а усяк повинен жити для усіх, а не маятиєсь без діла. Вам і скуч-но буде без діла, і ви, поба-чивши, що гріх так жити, я вилісь би між людей; так бо я вам камінь на шию.“

„Як би я вас, Семене Іванови-чу, любила так, легенько, а себе любила ще більш чим вас, так чоуж би мені і хоті-ти? Я собі з мужички стадаб панемо, муж в мене молодий, гарний як намальований, хоч на місяць, а панувалаб; а о-після, хоч би що з ним не зробилося, хоч би він і по-страждав що через мене, хоч би і байдує! Він від мене, а я від нього; добра свого і в ме-не багачко; не кажи мені ні-хто нічого: я благородна. Так я бо вас не так люблю! Воло-синка з вас спаде, а в мене серця шматок відірветься; вам тільки біда находить, а я вже страждаю! І тим то ліпше хо-чу шлий вік мучитися, горе терпіти, усякі муки сама при-няти, або від вас і маленьку бідоньку відвести!“

„І не жалкую, що полюбила вас, такого красивого, розум-ного і з доброю душею чоло-віка. Щастячко моє, що я вас стала знати, а не кого іншого... Та ці, я іншого і з роду не полюбилаб. Велике і моє ща-стя, що ви мене полюбали.“

„І не жалкую, що полюбила вас, такого красивого, розум-ного і з доброю душею чоло-віка. Щастячко моє, що я вас стала знати, а не кого іншого... Та ці, я іншого і з роду не полюбилаб. Велике і моє ща-стя, що ви мене полюбали.“

„І не жалкую, що полюбила вас, такого красивого, розум-ного і з доброю душею чоло-віка. Щастячко моє, що я вас стала знати, а не кого іншого... Та ці, я іншого і з роду не полюбилаб. Велике і моє ща-стя, що ви мене полюбали.“

„І не жалкую, що полюбила вас, такого красивого, розум-ного і з доброю душею чоло-віка. Щастячко моє, що я вас стала знати, а не кого іншого... Та ці, я іншого і з роду не полюбилаб. Велике і моє ща-стя, що ви мене полюбали.“

„І не жалкую, що полюбила вас, такого красивого, розум-ного і з доброю душею чоло-віка. Щастячко моє, що я вас стала знати, а не кого іншого... Та ці, я іншого і з роду не полюбилаб. Велике і моє ща-стя, що ви мене полюбали.“

ДО МОСКВИ. Капітан Еді Рикенбекер, відомий летун, поїхав до Моск-ви в місій як представник сек-ретаря війни Стimsona.

АНГЛІЯ ЗМІНЯЄТЬСЯ

Осамотнені домосіди.

Каже Гектор Болайто, один з найпочитніших британських авторів, що коли в вересні 1939 року тодішній британський прем'єр Чемберлен заявив, що Британія знаходить-ся в війні з Німеччиною, британці нагло почувалися на своїх островах самотніми. Давніше вони привикли їздити по всьому світу, мандрувати весело по Трансйорданії, істи „Тамалес“ у Монтеррею, оглядати ввечері Голівуд. Тепер вони нагло почували, що британський паспорт уже їм більше не дає права пливати вільно по світу, що тепер хіба тільки моряки можуть важитися поза межі британського острова. І тому британці почувалися самотніми.

Зо свідомістю, що британці тепер стали обмежені до острова, прийшли інші. Фармери стали чистити свої рушниці й пригадувати собі, що британці потрапили відбити кожний наїзд на Британію від чужих даців. Вони почували, що олівки же не приходять з Італії та що помаранчі стали чимось у ролі появи духів. Одна дівчина, що працювала в нічному клубі, дістала від капітана порому банану; коли вона їла банани часто, тепер вона привязала собі банану до шиї й так ввійшла до ресторану. Сардинки вже не приходили з Норвегії, а сир з Голандії. Британці їли власні оселедці Бісмарка, називаючи їх оселедцями Гітлера, бо, мовляв, у них рот усе відкритий, а мозок вибраний. Іжа британців стала нецікава. Вони копали власну землю, як селяни, і їли, що земля родила. Коли одна акторка сказала в шутку, що вона їла на снідання два яйця, люди сміялися з того так довго, що ці слова прийшлося викинути.

Новий чужинський наїзд на Британію.

Потім пішли інші зміни, які облекчили британське напруження з острівного положення. Прибули польські летуни: сотні з них утекли з горючих руйн Варшави, а кожний з них міг розкаати довгу історію пригод по всій Європі по дорозі до британського острова. Потім прибули норвезькі моряки, високі, біляві, з горляними голосами. Потім появились французькі моряки: низькі, веселі, з червоними кутасами на своїх шапках. З ними прихельцями перемінявся погляд британців на життя. Британський острів немовби перестав бути британським. Він став побоюючим людей з усеї Європи, що ненавидять нацизм. Вони всі прийшли до Британії. І голандці з важкими шоксами й такі чисті, що вони виглядали немовби висхорбани й політеровані. І югославські пільоти зо своїм молодим королем.

Змінилося обличчя Британії. Навіть її звичайні її душа, бо ці всі люди принесли щось більше, ніж свій гнів проти Гітлера. Вони принесли свої мови, свої звичайні й струю своєї енергії. Вони привезли зо собою своїх артистів і письменників. Через ніч зацвіли польські ресторани. На крамниціх появились написи: тут говорять по польськи. Відкрилися клуби французькі, норвезькі, польські, а в них подавали небритнійську страву.

Англійські дівчата, що привикли до гордої байдужности своїх британських мужчин, почали звертати очі на плечі цих чужинців. Появились подружжя, появились романи. І в негодній британській родині нашіплено кров французьку, польську, чи голандську. Боеві частини стали теж захоплювати цих чужинців. І тоді британські летничі ескадри мусіли приновлюватися до темпераменту самотного, мов-

чаливого поляка, що все думав про горючі доми в ріднім краю, а котрий лівів і стріляв на ворога з лютою пристрасно.

Почала в Британії виростати нова нація: нація націй. Вони всі називали себе свободними: свободні голандці, французи, норвежці, австрійці й румуни. Між ними імпортованими вояками були політичні різниці, але щодо війни вони мали одну волю.

І під впливом цих умовин Британія змінилася. На Пикадилі Серкес у Лондоні продавано французькі, польські й голандські газети. Напроти королівської палати Бокінгем відкрито польську книгарню, і її всі знали так само добре, як норвезького короля, як він шов до дому на Трафалгар Сквері, на обід з норвезькими офіцерами. Потім прийшла черга на росіян. Коли британці тряслися на думку про російський експеримент до того, що не були б навіть поглянули на образ Сталіна в газеті, а тепер уже про Сталіна говорили як про людину характеру, і в театрах пішли російські опери й балети, а повість Льва Толстого „Війна й мир“ стала в книгарській торгівлі одною з найбільше популярних книжок. Британці ставали поволи в цій мішанині меншиною й вони залюбки говорили: „Ах, як же ми стали космополіти!“

Бритієць відкриває своє серце.

Американці, що прибули до Британії підчас перших двох літ війни, теж говорили, що британці змінилися; казали, що британці виглядають змучені, бо вони легко засипляють, сидючи на крислі при столі або на поїзді. Вони теж казали, що британці стали чужіші й менше „островні“. Вони жалували британців, що їх гарні міста були бомбардовані та що ворог стріляв машинними крисами по дітях, як вони бавилися в публичних городах.

На доказ переміни в настроях британців оповідав один з них, як це вивабся раз Лондоном старою таксівою. Шофер їхав довшою дорогою, а коли пасажир запротестував проти цього, шофер сказав: „Не гнівайтесь на мене. Я мусів вас сюди везти, бо тамту, просту дорогу, бомбардували. І не треба вам додавати до їх гніву, бо там уже його досить“.

Придверника одного з великих лондонських готелів покликало до телефону. Його повідомлено, що його син згинув у бою. Він завис на телефоні й пішов на браму, не кажучи ні слова. За кілька хвилин він помагав якомусь старому чоловікові нести клунки.

У тому самому готелі багаті жінки приносять свій цукор, який вони дістають як свій пайок, хлопцям, що викликають гостей у ждальні готелю; кажуть ці жінки при тому, що хлопці потребують більше цукру, ніж вони.

Американська інвазія Британії.

Коли американці прибули до Британії, вони рішучо мали великий вплив на британців. Те, що знали американці, що з ними давніше стрічалися, шептали молитви владчності, коли побачили американські шоломи й американські „джипи“ на лондонських улицах. Для інших їх поява може означала тільки ще одну зміну. І Лондон справді від них змінився. У гостиницях, у котрих великі люди британської історії піли „шері“, американці жадали Кока-

Коли. Рано в ресторанах домагалися паланиць. Британці мусіли навчитися додавати леду до води. На Лестер Сквері в Лондоні попри польську мову, чеську, французьку й норвезьку, чути тепер можна було й південно-західній американський акцент і повільний співучий акцент південних степів. Справжній британський акцент викликав здивування; британці там виглядали на вигнанця з рідного краю.

З часом британці пізнали краще американців і нині в Британії про них пишуть і говорять як найкраще. І американці пізнають краще Британію. І не один з них відкрив, що Британія це не конечно галасливі, шумні „модні“ готелі та що справжня Британія це часо затишна закутина, закрита далеко від галасу й гамору великого міста.

І нині вже не належить до рідкостей бачити признаки цього взаємного розуміння британців і американців, такі, як отсі:

У гарному старинному домі коло Еггему жила старушка. Воєнна ошадність загнала її в один куток того дому. Одного дня перед тим домом задержався „джип“, і два американські вояки стали його направляти. Як уже мали всідати до авта, старушка сказала до них: „Заходіть до мене й напийтеся чаю з „бабуною“. Вони зайшли, а вона виложила на стіл усе, що мала її бідна комора. Три дні пізніше перед її домом знову задержався „джип“, і два вояки задзвонили до дому. Як старушка вишла до дверей, вояки подарували їй чотири помаранчі.

У Гайд Парку можна кожного дня бачити американських вояків, що роздають цукорки між дітей, що там бавляться. У цей спосіб зміняється британський острів. Американці починають розуміти британців та їх труднощі. Британці починають розуміти силу й візію й грацію американських летунів і вояків. „Є люди, які на вид цього взаємного розуміння британців і американців пригадують собі на слова великого німецького політика Бісмарка, котрий, як його спитали, що він уважає за найважливіший факт вочасної історії, відповів: „Це, що Північна Америка говорить по англійськи“.

Щодо хліборобських продуктів, то Америка передала їх Об'єднаним Державам на суму 1,600,000,000 доларів. Це просто казкова сума, але вона показує, що Америка, в економічному змислі, відіграє в цій війні величезну роль. Ми маємо великі запаси продовольства й ділимо їх з своїми союзниками. Наприклад, як Гітлер захопив Україну й позбавив Советський Союз хліборобських продуктів, то Америка негайно почала висилати Советам все те, що вони втратили на підбитих нацистами територіях. Те самі й з Великою Британією. Якби не Америка, то наш хоробрий союзник вже давно терпів би голод. Америка ділиться з Аліантими всім чим може, бо вона знає, що тільки спільними силами вдасться побороти спільного ворога. Тому власне вона посилає допомогу не лиш до Англії й до Советського Союзу, але й до Африки. Фашисти ограбили тамошнє населення до гола й нашим обов'язком є його нагодувати, вбрати й приєднати до спільної справи. Об'єднані Держави стоять на тім, що як тільки їм вдасться перемогти держави Осі й вигнати їх з загарбаних країн, то в першу чергу треба нести допомогу голодному населенню й рятувати його від смерти. Це є дуже складне питання, але Об'єднані Держави є приготувані його розв'язати й помогти визволенню з нацистського ярма народам повернути дома нормальне життя, якого першим кроком є відживлення.

ІНТЕРНУЮТЬ ЯКОГОСЬ УКРАЇНЦЯ ЗА НЕЛЬО-ЯЛЬНИЦЬ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Федеральні агенти арештували минулого тижня 16 осіб, запідозрилих в нельо-яльності. Між арештованими є один італієць, один українець, а решта німці. Усіх їх відставлено на Елс Айленд. Вони будуть переслані Комітетом для Ворожих Чужинців, а опісля відослані до концентраційних таборів.

АРЕШТУЮТЬ НЕЗГОЛОШЕНИХ ПОБОРОВИХ

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Федеральне Бюро Інвестиції покінчило вже другий наворот праці для приловлення тих поборохових, що не зголосилися до воєнної служби. У цілому країні арештовано 785 таких нельо-яльних рекрутів, з того числа в самій ньюйорській окрузі 167 мужчин за якийнебудь ухил від військового обов'язку.

Попередній період арештів покінчило 15. травня. Тоді арештовано 638 молодців у 20 містах. Бюро Інвестиції звідоляє, що в самій ньюйорській окрузі 8,310 мужчин не приновилися до вимог закону про набір рекрута.

ВІЙСЬКОВА АРИСТОКРАТІЯ В СОВЕТСЬКІЙ АРМІЇ

МОСКВА. — Про таку розписувється широкою кореспондент часопису Нью Йорк Таймс. Каже, що вже потворено на давній царській лад червоної гвардійської частини, де офіцери й вояки дістають більшу платню й краще виєквіпованні як вояки в інших частинах.

Петро Березин

СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ДО ПЕРЕМОГИ

(ОНА). — З пересланого президентом Рузвелтом до конгресу світу довідуюсь, що на основі Ленд-лізу Злучені Держави дали Об'єднаним Державам допомогу в сумі 11,102,000,000 доларів. Ця сума становить дванадцять відсотків з тих грошей, які Америка дотепер видала на війну. Розуміється, що Америка не дала Об'єднаним Державам гроші, але потрібний до ведення війни матеріал. Наприклад, 46 відсотків з загальної суми видало на амуніцію, яку вислано нашим союзникам для боротьби з нацистами. Крім готової вже амуніції Америка вислала Аліантам багато рідного рода сирівців і машинерії до виробу воєнної зброї на місці. Кажуть, що ціна цих матеріалів вносить 22 відсотки цілої суми, яку наш край витратив на допомогу союзникам. Хліборобських продуктів Аліанти дістали з Америки на 15 відсотків загальної суми, а обслуга при перевозі цих річей до різних частей світа коштує 17 відсотків з видалої на поміч Аліантам суми.

Звіт президента Рузвелта говорить, що на основі Ленд-лізу Америка вже вислала Об'єднаним Державам воєнного матеріалу, цєбто канонів, амуніції, бомб, тощо, на суму понад один біліон доларів. Аліанти вже дістали від нас на десять сот мільонів літаків, на 600,000,000 доларів моторових троків і на пів біліона танкув. Але це ще не все. Досвід показав, що наші союзники мусять виробляти багато воєнного матеріалу на місці, але не мають до того відповідної машинерії, ні хемікаліїв, які ми також були зобов'язані їм доставити. Обраховано, що дотепер Америка післала Аліантам на біліон всякого рода металів, приладів, і на половину сприларованих хемікаліїв, які пішли на вирід воєнної зброї.

Щодо хліборобських продуктів, то Америка передала їх Об'єднаним Державам на суму 1,600,000,000 доларів. Це просто казкова сума, але вона показує, що Америка, в економічному змислі, відіграє в цій війні величезну роль. Ми маємо великі запаси продовольства й ділимо їх з своїми союзниками. Наприклад, як Гітлер захопив Україну й позбавив Советський Союз хліборобських продуктів, то Америка негайно почала висилати Советам все те, що вони втратили на підбитих нацистами територіях. Те самі й з Великою Британією. Якби не Америка, то наш хоробрий союзник вже давно терпів би голод. Америка ділиться з Аліантими всім чим може, бо вона знає, що тільки спільними силами вдасться побороти спільного ворога. Тому власне вона посилає допомогу не лиш до Англії й до Советського Союзу, але й до Африки. Фашисти ограбили тамошнє населення до гола й нашим обов'язком є його нагодувати, вбрати й приєднати до спільної справи. Об'єднані Держави стоять на тім, що як тільки їм вдасться перемогти держави Осі й вигнати їх з загарбаних країн, то в першу чергу треба нести допомогу голодному населенню й рятувати його від смерти. Це є дуже складне питання, але Об'єднані Держави є приготувані його розв'язати й помогти визволенню з нацистського ярма народам повернути дома нормальне життя, якого першим кроком є відживлення.

Коли говоримо про взаїмну допомогу серед Об'єднаних Держав, то не треба забувати, що Америка не є однокою країною, яка ділиться з союзниками своїм добром. Статистика показує, що як в Советському Союзі давався відчувати брак амуніції, то Англія негайно поспішила йому на поміч. До кінця минулого року англійський уряд вислав Советам амуніції на суму 680,000,000 доларів. Крім того, Англія постачала Советському Союзowi й інших потрібних до ведення війни матеріалів. Постачала сотні тисяч тон, яких кошта за конвоювання вносить грубі мільони доларів. Але як треба, то треба. Англія знає, що робить. Вона також удержує армії союзних держав, що находяться в неї в гостях, але приїде час, що вони придатуться й відграватимуть важну роль в боях з нацистами. Деякі вже б'ються і виявляють велику відвагу, за яку здобули собі призначення не тільки військових кол, але й усього англійського народу.

Взаїмна допомога на основі Ленд-лізу виходить на користь всім Об'єднаним Державам. Коли, наприклад, Америка помагає Англії, то не треба забувати, що англійський уряд відплачується тим самим й Америці. Як американська армія в Північній Африці потребувала харчів чи амуніції, то Англія не чекала аж таку привезуть з Америки, а негайно поспішила американцям з поміччю. Крім того Англія доставляє американським арміям рідного рода матеріали в Індії, Єгипті, Іспанії й в інших країях, де вона має кращий доступ ніж Америка. Вона удержує нашу армію в себе дома, бо це вигідніше і більш практично. Замість перевозити для американської армії до Англії харчі, ми перевозимо такі річі, яких там не можна дістати. Обраховують, що англійці доставили нашій армії 1,360,000 корабельних тон харчів і воєнного зняряддя, за яке Америка дала їм такі річі, яких в Англії цілком нема. Коли зробимо докладну аналізу взаїмної допомоги, яку ведеться на основі Ленд-лізу, то прийдемо до переконання, що співпраця між Об'єднаними Державами ведеться на дуже велику міру. І то на всіх полях. Як американцям було треба будувати в Англії летунські майдани, то вони не робили це самі, а заставили англійців. Чому? Бо так ліпше. Нашо було тягнути з Америки робітників, коли їх в Англії також не бракує. Англійці побудували для Америки летунські майдани на суму 600,000,000 доларів, за що дістали від нас амуніцію, сирівці, тощо.

Переглянувши, що кожна з Об'єднаних Держав робить, щоб виграти війну, ми переконуємось, що Канада вже виробила й доставила аліантським арміям на один біліон воєнної зброї й амуніції. Для мало залюдненої Канади — це незвичайно велике досягнення. Канадійський народ свідомий того, за що Об'єднані Держави воюють і робить все, що в його силі, аби здобути перемогу. Канадійці постачають воєнну зброю англійцям, австралійцям, новозеландцям і Советському Союзowi. Якби Америка хотіла канадійцям дорівняти в постачанню воєнної зброї, то ми, в порівнянні до числа населення, повинні би виробити її на 12,000,000,000 доларів більше ніж Канада.

Розуміється, що ми теж не спимо. Директор Воєнної Мобілізації, Джеймс Ф. Бірнс, сказав недавно в одній із своїх промов, що в перших п'яти місяцях цього року в Злучених Державах вироблено стотно воєнних кораблів. В минулім році Америка випродукувала тисячу вантажних кораблів, одну стотно тенкерів і півтора мільона машинних кри-

сів для підводних суден. Крім того ми ще виробили 60,000 аеропланів, які сьогодні воюють майже на всіх фронтах. Америка дотепер виробила 100,000 воєнних літаків, 44,830,000 бомб і багато іншого воєнного зняряддя для союзних армій. Але це тільки початок. Америка щойно розігнала. Якби Гітлер був знав, що Об'єднані Держави будуть з собою так солідно співпрацювати, то напевно не зачинав би з ними війни. Але вже запізно.

Започаткована в Америці угода обміни товарами серед Об'єднаних Держав довела до того, що вони сьогодні діють, якби це була одна країна. Всі формальности відносно обміни харчами, амуніцією і воєнною зброєю пішли в кіш. Спільний ворог довів до того, що Об'єднані Держави створили спільний фронт не лиш на полі боїв, але й в індустрії, яка не тільки що зажене Гітлера до гробу, але, здобувши великанський досвід — працюватиме на користь людства в часі мира.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й. Маркіянова пам'ять з роду в ріці!

Дух великих людей проміняє на столітті. Цілі покоління народу а то і людства користують з творів їх духа. Вони стають наче джерелом інспірації до творчости з роду в рід. І саме тому культурні народи так цінять своїх геніїв. Одначе, щоби ділено передати цю пам'ять, треба на цей обов'язок пам'ятати. Пам'ять мусить бути плекана безперервно. Тому наш час повинен мати обов'язок відсвяткувати достойно і величаво століття смерти Маркіяна Шашкевича, щоби поглибити його культуру, щоби поширити розуміння його вартости і акоріпції традиції.

Коли ньюйорський комітет століття Маркіяна Шашкевича дав ініціативу до свята Шашкевича на день 3-го жовтня у центрі мистецтва, тобто в салі Тавн Гол, то цей комітет виказав зрозуміння своєї ролі. Століття мусить бути як-сь відсвятковане, щоби про нього могли читати і писати покоління в наступному столітті.

Буває, що минаються народи, а імя людини-генія зберігається для потомности. Перед десятьма літами святкував Рим і культурне людство двадцятичеліття римського поета Віргілія. Римського народу не стало, але пам'ять і значіння Віргілія осталися. Святкувала цю пам'ять в першу чергу Іта-

лія, що прийшла на місце колишнього римського царства й народу. І хтонебудь замешкає теперішню Італію в будучині, святкуватиме пам'ять Віргілія. Бо він був всесвітнім генієм, що дає інспірацію не лише одному народові, але й іншим.

Маркіян Шашкевич появився на Західній Україні саме в пору весни словянських народів. І хоч свої власні брати не зрозуміли як слід Маркіяна і він згас передчасно прибитий невдачями, то йому помагали в його безсмертному ділі визначні люди з інших словянських народів тодішньої Австро-Угорщини. І якби не ця поміч, то хто знає чи ми бунули майже навіть його „Дністрову Русалку“.

Отже, коли з цієї точки тлядіння на появу Маркіяна серед і для українського народу, то треба пам'ятати, що він був один із піонерів всесловянського руху, що вкоринився між українцями на заході. Тому Шашкевич є цінним духом не лише для України, але і для інших слов'ян, що себе взаїмно підпомагали.

Коли ми американці українського роду, візьмемо це під розвагу, то краще стане нам ясно, який важкий обов'язок маємо ми сповнити перед історією української культури і словянського племені. На нас спадає обов'язок цю пам'ять великого дигяра слов'янщини належно зберегти, розслати й передати наступним поколінням.

Ньюйорський комітет Шашкевичевого свята мусить мати збірну допомогу у всієї української громади в Злучених Державах. Ця допомога мусить бути не мала. Бо закрий свята не малий. Треба видрукувати хоч найважливіші поезії Маркіяна. Треба сфінансувати пам'ятник-погруддя Маркіяна, яке збережеться у відповідному місці для будучих поколінь. І треба загалом розголосити, щоби найширші кола тих людей, що для них трудився і жив і вмер Маркіян, довідалися, чим він був для них, для їх батьків, для минулих духових працівників, що користали з Маркіянової творчости.

Коли Комітет Маркіянового свята прохає грошевої допомоги, то не треба аж великої принуки до цього. Само зрозуміння важного діла є товчом до діяльности. Лепше свідомим людям іти за проводом, ніж самим цей провід творити. Значить, легше допомогти закредному ділу, ніж самим його закредувати. І з економічного боку менше видатків для кожного свідомого громадянина.

Маючи все те на думці, хай ні один свідомий громадянин не відтягається від обов'язку вислати допомогу негайно. Чи то як просту жертву, чи у формі привіту та заяви солідарности з Комітетом в його важкій праці. Адреса для посылки: Very Rey. M. Markiw, O. S. B. M., 22 East 7 Street, New York City.

о. Володимир Лотович.

Випродаж Книжок

ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ Я ВОЄННІ ОПОВІДАННЯ,

Богдан Лепкий: Маркіян Шашкевич, з ілюстраціями, брош.	\$ 35
Франко Іван: Лис Микита.	\$ 50
Леонтина Лучківська: Домашня Кухня або як Варити і Печти. Часть I. І. П. Пана	\$ 75
Великий Соник з Нумерами. Брош.	\$ 40
Мілоні Снів. Український Соник. На підставі Халдейських, Єгипетських та Перських джерел. Без нумерів. Брош.	\$ 60
Поліщук Б.: Кімнати з одним входом. Сензаційна повість	\$ 50
Поліщук Б.: Товариші успіху. Сензаційна повість	\$ 40
Церковні Пісні з нотами, на всі свята цілого року, брош.	\$ 50
Рахункова книжечка	\$ 50
Рідне Слово, збірка поезій і оповідань українських авторів, бр.	\$ 75
Д. Дорошенко: Славянський Світ у його минулому й сучасному, в трьох томах, брош. \$1.25, опр.	\$1.50
П. Куліш: Чорна Рада, хроніка з 1663 року, повість з ілюстраціями, бр. 75 центів, опр.	\$1.00
Ю. Федькович: Люба-Згруба, повість, опр.	\$ 35
І. Сорокятий: До Силуа І Прикладі	\$ 20
К. Поліщук: Отаман Зелений, сучасний роман, в трьох частинах, бр.	\$1.00
Г. Хоткевич: Каміна Душа, повість, брош.	\$1.50
Чайковський А.: Не було виходу. Історія одної парцеляції. Оповідання з галицького життя	\$ 35
Чайковський М.: За силу сонця. Фант. оповідання. Опр.	\$1.25
Кобилякська Ольга: В нелюбо рани діла копаля. Оповідання	\$ 65
Чериня Іван: Люди з Чорним Плідебіном. Повість. Прощ.	\$ 40
Вибір творів Ю. Федьковича. Брош.	\$ 40
Франко Іван: Оповідання. Збіст: Мадия Мирон, Грицева шкільна наука, Оловень, Борис Граб і інші	\$ 65
Чехов А.: Оповідання. Переклав О. Бабія	\$ 25
Філіппак І.: За Сан. Іст. оповідання, 2 томи	\$ 40
Кисілевська О.: Швайцарія. Короткі загальні уваги про Швайцарію. В цій книжці є багато оригінальних фотографічних знімків, так, що кожний може з неї довідатися багато про життя у Швайцарії і її промисл	\$ 2.00
Філіппак І.: Будівничий Держави. Історична повість з XII віку. Бр.	\$ 70
Філіппак І.: Братня любов	\$ 75
Яворницький: 1,000,000 Галицької Армії	\$ 50
Кашенко А.: Запорозькі слава. Брош.	\$ 50
Луцькевич В.: Життя Первісного Чоловіка та сучасних дискусій. Опр.	\$ 85
Як стати горожаном Злучених Держав	\$ 30

*) УВАГА: З причини малої кількості примірників, просимо замовляти тільки ці книжки, що є подані у повнішій оголошенні.

Замовлення разом з належністю слати до:

“SVOBODA” Jersey City, N. J.

P. O. Box 346

Жінка у Війську

„Ви українці щасливі люди! Добиваєтесь найвищою ідеєю, найбільших досягнень, які тільки існують в житті нації, бо добиваєтесь самостійної держави! Шож може бути взнаєшого для народу?! Ось ми, американці, маємо свою державу, добре загосподарились, а промисл, індустрія, фермерство, як здається, у нас на найвищому шаблі розвитку, так, що вже приходимо до меж і незабаром не матимемо що робити. Уже тепер ми, американки, тратимо багато часу на пусті бесіди при чаю, видаємо повно журналів, в яких пишеться, як скувати та чорнити брови, чи як годувати котиків та песиків. Не маємо за що вхолостити, щоби збути час. А ви, українці, постійно чимсь журитесь! У вас є стремління, ви маєте ціль перед собою, маєте за що боротись, для чогось жити, бож боротьба за найвищу народно ідею, це найбагородніша боротьба!”

Ось так говорила одна американка, що була на нашому Листопадовому святі, а вислухавши реферати, почала відчувати, чим живуть українці. Та це було тому кілька літ! Дух війни ще не заглянув на американський континент. Ось тому вартує тепер приглянутись добре ось тим великим змінам, що захопили американську жінку, яка під цю пору кинулася у вир шаленої праці і здається, що нема загорода, яка спинилаб доступ теперішній війни до якоїнебудь ділянки в обсягу воєнної чи цивільної акції, зв'язаної з обороною краю. Війна! Вона відігнала американську жінку від одноманітних забав при столиках, від нудних „бриджів” і потягнула їх до індустриальних заводів під гуркіт машини. Барвистий прапор

Злучених Держав Америки затріпотав, навіяв патріотизм і збудив чутиве серце американки, даючи їй розгін до високих змагань, до боротьби з напасним ворогом, який завдав знищити цю дорогу і так добре загосподаровану, багату країну.

З хвилею, як рознісся гук гармат, американка виказала готовність іти на воєнний фронт з зброєю в руках, крім найбагороднішої інституції, Червоного Хреста, бачимо ще щось нове, бо почали основуватись відділи жіночого війська, як Віменс Армі Оксилієрі Корп „ВВАК”, Віменс Оксилієрі Валунтері Сервіс „ВЕГІВС” і прибережна сторожа себто Кост Гард „СПАРС”. Ці відділи ентузіастичного жіноцтва це регулярна армія, яка дає свої услуги на усіх ділянках військового зв'язу з винятком того, що не йде на фронт до активної боротьби віч на віч з ворогом. Однак, як показує вишкіл та фізичний і моральний гарт, ось та жінка в потребі стане і твердим загартованим воюючим та не заважаєть-

ся стати до активної боротьби на фронті.

Спершу, ідею організації жіночого війська громадянство прийняло з недовірям, а то й з упередженням. Однак цей факт, що американка через всякі життєві вигоди робить бездушною ляхкою, руйнівним молодим серцем американки і кинув її на новий шлях. Вона не хоче бути ляхкою і жити порожнім життям! Вона забажала бути пожиточною у повнім того слова значінню і в теперішнім лихолітті хоче помогти своїй батьківщині вдержатись на педесталі цієї слави, яку Америка добула собі за близько два століття свого свобідного та творчого життя.

Якби обовязки сповняють уніформовані жінки? Много молодих дівчат — жінок шукають дуже відповідальних становищ у війську не для слави, а з правдивого патріотизму, з любови до зорного прапора Злучених Держав Америки. Щоби хоч коротко і приблизно відповісти на це питання, начеркну ось такі пости, які займають жінки у війську: технічне радіове вишколення для оперування і контролю радіової станиці, або радіових сигналів. Авіаційні машиністки, які знають направити пустити в рух аероплан. Рісничники, які рясують всякі пляни до різних машин. Електротехніки, які знають, як завести електричні проводи, тощо. А далі: експерти і технічні терапевти, антикарки, телефоністки, фотографістки, метеорологістки, що досліджують погоду, парашутистки, кравчині, кухарки, пекарки, шоферки й много інших чисто ремісничих чи професійних занять.

Загальний ентузіазм військового жіноцтва є великий. Кожна улішує своє знання майже до удосконалення. Як приклад подам панну Ліндсей Гледстон якій припоручено вирисувати мапу Лібії, яку можна вигідно розвинутти і звинувити в разі потреби. Панна Гледстон організувала 60 охотниць для своєї помічи. Цю мапу вона виготовляла цілих два місяці, а на ній є означені об'єкти від найбільших до найменших, щоби можна було добре орієнтуватись вразі потреби. Річ ясна, що солідне опрацювання цієї мапи не було легке, та таку працю оцінюють і розуміють тільки знатки.

І відваги теж не бракує уніформованій жінці. В часі нападу на Перл Гарбор, Алтея Меннінг була вислана до одної малої повітряної станиці з дорученням подати вістку про напад японців. Для тієї місії їй дали малий літак, на якому вчаться літати і під свист спадуючих ворожих бомб вона вилетіла на певну подорож, а коли ногою злітала на призначене місце, осідуючи зачепила крилом свого літака за

електричні дроти високого нап'яття. Літак перевернувся і Алтея звисла у повітрі, вхопившись за лас охорони. Пілотчики надбігли, підставили сітку і вона скочила до неї дещо покалічена, однак доручення таки виповнила.

Патріотичний ентузіазм обняв теж інші сфери жіноцтва. Навіть переступив мури монастиря чина Францішканок. Сестра Марія Аквінас, забажала присудитись своїй батьківщині і заінтересувалась летництвом. Отся законниця навчалась літати в Манітовак, Віс. Та не вдоволилась тільки знанням самого літання, але теж вивчила цілу структуру літакової машинерії та з укінченням студій з фізики ще взяла курс метеорології і навігації, себто мореплавання. По скінченні такої ґрунтовної науки Сестра Марія крімлі предмету фізики відічинила теж курс аеронавтики в школі „Айронууд”. Цей курс показався так успішний серед студентської молоді, що учителя з шістьох ґайскулів запросили Сестру Марію, щоб вона вела в них окремі курси аеронавтики. Своїми студіями Сестра Марія здобула великий успіх і під цю пору займає важне становище професорки і інструкторки летництва у школі „Айронууд”, таки в Манітовак, Віс.

Ось це є тільки початки, в яких американка вибивається своїми способностями, працює, посвятою та патріотизмом. Річ ясна, що тут подано тільки кілька прикладів. Часі будучність відкриють нам багато американок-героїнь і визначних жінок, які увидуть на сторінки світлої історії.

Поміж тими іменами шукаємо теж за українськими. І є вони. Особливо приємно читати ось таку вістку у „Вікні”, що Сузанна Гентош, колишня секретарка 436 від. У. Н. С. з Делано, Па., вступила до „Вейвс”, що Катерина Будник з Нортгемптон, Па., теж колишня секретарка від. 332 У. Н. С., теж вступила до „Вейвс”, що Стефанія Данилишин з Дітройт, Міш., минулої осені вписалась до „Ваак” і дослужилась ранги „корпорал”, що Анна Кривокульська з Шікаґо, Іл. теж у ранзі „корпорал” у відділах „Ваак” перебуває у-стейті Тексас, що Іванна Панько з Шікаґо, Іл. теж вписалась до „Вейвс” і т. д.

Тішимося тими українськими іменами, що виділяють поміж численними відділами жіночого війська. Ми певні, що вони служачи вірно Зоряному Прапорові Злучених Держав зроблять теж і добру прислужку українському імені.

Юлія М. Шустакевич, Дітройт, Міш.

10% SAVED NOW OR 100% TAKEN BY THE AXIS LATER!
BUY WAR BONDS

Виховання та Поведення

Говориться про людське, родинне, національно-політичне, ідейне й громадянське виховання людини і нації. Висококультурна є та людина, що має всебічне виховання. Лиш добре виховання робить чоловіка гідною людиною.

Поведення це консулм народної моралі, чеснот і релігійної етики, які улігнули вихованням на чоловіка вже від колиски. Своє добре чи зле виховання і поведення виявляє людина в кожному слові і ділі.

Ми спинимося на національним вихованні та поведенні. Відчуває кожний з нас у нашій громадянстві — куди не підемо, з ким не зустрінемося, — що ная бракує гідне національне поведення. Неразчитаємо ріжні статті і чуємо вислів неодолю українця: „ми бідні!” І справді чоловік був щодо виховання і поведення дуже бідний. Він це відчуває всюди, особливо між чужинцями. Він тратить відвагу, самовпевність і мусить сам себе соромитися.

„Ми повинні виявляти всюди і при кожній нагоді як найбільше народних чеснот. Спитаємося, а де нам навчитись національного виховання і поведення? В нашій історії, традиції і від наших пророків, героїв — борців, письменників, критиків з чеснот козаччини, ґайдамаччини, січових стрільців. Але найбільше таки навчимося від нашого батька Тараса Шевченка. Шевченко був крайно безкорисним громадянином. І цієї громадянської чесноти з безкорисности та братоловби в нього нам учинись. Поглибім те, що він написав, а побачимо, як він відносився і які вимоги ставив до себе, громадянства, до проводу й усього народу. Розгляньмо те, як він відносився до ворогів і чужої влади, прийдемо до того переконання, що кожне Тарасове слово є правдою і на місці сказано, все умотивоване; видно з цього, що в Шевченка є неабиякий життєвий такт. Він умів поводитися так, як хочемо поводитися доброму характерному українцеві. На підставі всяких традиційних досвідів може кожна людина побудувати своє національне виховання та поведення. Кожний зокрема, а всі разом стануть добре і гідне поведення народу. Добре вихована людина не скаже: я роблю то, що мені захочеться, але скаже: я роблю те, на що мені дозволяє моя людська честь і національна гідність. Тактовного, національного поведення необхідно в першій мірі на шим передовим людям, бо той добрий такт нашого поведення виявляємо в письменстві і в політиці і це нас гідно репрезентує. Добре вихований провідник не буде запропанцем свого народу — бо на це не дозволить йому його виховання й поведення.

Поведення людини свідчить про її характер. Люди без виховання, це ґалабурдники: говорять багато і невідповідне, роблять кожне діло не в свій час і не на місці. Кажуть те, що їм попаде на язик і кому небудь. Одно починають, друге не викінчують. Забагають сьогодні щось нового, думки і настрої постійно змінюються, все зовнішнє має на них свій хвилевий вплив, але однієї, певної світлої думки, за яку обстоює людина, нема. Зле вихований чоловік робить все тільки для ефекту, хвилі, геться куди вітер віє; могутого боїться і

стає плазуном і геться в калюжу в рабській покорі. Але коли він сам приїде до найменшої влади, то угнетат і понижу меншого брата. Чоловік без людського і національного виховання є дуже убогим сотворінням. Бороні Боже, як такий ґалабурдник без виховання стане політиком — провідником! Добре національне виховання мусить вимагати від нас дуже інтензивного заінтересування нашими національними справами й безкорисности. Необхідно слідити за найменшим проявом національного життя в нашій народі і підпирати всі наші народні інституції, видавництва, купувати у своїх і піддержувати кожне добре діло. А свята заповідь добролю виховання мусить нам бути — в нас дома ширити братоловби та підносити освіту і добробут нації. В нас не сміє бути особистий партійний тільки національний його еґотизм. Сором і ганьба є бути саможлюбним багатцем у бідній неосвіченій нації — це свідчить якраз про зле виховання чоловіка.

Всестороннє виховання є це громадянське виховання. Чоловік — громадянин, що свідомий своїх прав стає сміливим борцем за них. Він свідомий вповні своїх обовязків до свого народу, тому стає працівником — будівничим для загального добра — тоді аж стає він гідним і добрим сином свого народу.

(„Самостійна Думка Української Матері”.)

В суді.
Суддя: Чому ви побили того чоловіка?
Обвинувачений: Я питався його про напрям дороги, а він не відповів. Вкінці я зне терпеливий вдарив його.
Суддя: Аж ні глухо-німий.
Обвинувачений: То чому відразу цього не сказав!

Іспит.
Професор: А тепер кандидат скаже мені, в якій злучці найкраще розпускається золото?
Кандидат: У подружній.

Щедрість.
— В ночі снилося мені, вуйку, що ви подарували мені 1,000 доларів.
— Гм, троха забагато. Та хай-там, можеш собі їх задержати.

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY
JOIN THE PAY-ROLL SAVINGS PLAN

GIRL WANTED
Knowledge of bookkeeping and typewriting
NECESSARY
Ability to read Ukrainian preferred.
Apply
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
81-83 GRAND STREET
JERSEY CITY, NEW JERSEY.

ВАКАЦІЯ
ХТО ХОЧЕ відпочити на літні вакації, має відповідні кімнати до вирентування на ціле літо, як також приймаю на свої харчі. Є став до купання. Голоситися до:
Mrs. W. TURSKI,
BOX 84, CHESTERFIELD, OAKDALE, CONN.
Phone: New London 2-4604

УВАГА!
Ті, що Терплять на Ревматизм,
біля у крижах і в цілім тілі, або на ШКІРНУ НЕДУГУ, як Екзему, корости і ріжного роду сверблення, хай не тратьте надії, а лиш удадуться до нас, а ми їм поможемо средствами, які виробляємо з ріжних зіль і мінералів, що дають у таких недугах пильгу.
Пишіть по інформації на адресу:
LOMBARDO
192 — 21st STREET
IRVINGTON, N. J.

ДАРОМ вишлемо кожному зразок (SAMPLE) Карпатського Чію з найліпшого гірського зїлля, на неможливу жодука, пелічки і нирок. Велика пачка коштує 50¢.
● **ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ**, природне средство припорувають тим, що терплять на впретній кашелі, біль горла і звадуку. Пачка коштує 50¢.
● **ЗІЛЛЯ НА БОЛНОЧІ НОГИ**. Дуже помічне. Як його уживати, надруковано на баксі. Велика пачка 50¢.
● **МІШАНІ КОРИННЯ**, на нестерпність, брак апетиту, корчі. Добре також на запахи до горіжків. Пачка 50¢.
Маємо всякі лічні зїлля, листя, цвіт, кору, ягоди, корінь, ладан, живицю і т. д.
Замовлення посилайте на адресу:
UKRAINIAN BAZAAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

Ч. С. ЧЕРНОВ
● Гострі й хронічні недуги чохолів і жінок — Шкіра.
● Аналіза крові для подружного саудитця.
● Гемороїди й желакки лікується без операції.
223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.
GRamercy 7-7697
Офісові години: 10—8; неділя 11—2.
Жінка-доктор до обслуґи. X & Флюороскоп.—Екзамінація \$2.00

ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЦЕ, В ПЕРШІЙ МІРІ, ПРИЄДНУВАТИ ДО НЬОГО ЯК НАЙБІЛЬШЕ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН
І вище
ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ
KANAI KAIN
FUNERAL HOME
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4648

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шира і чесна
383 Morris Avenue,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
заряджує погребам по ціні, так низькій як \$150.
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛЬФІЮ І ОКОЛИЦЮ
МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
сос. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
сос. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК
Занимаєсь похоронами в БРОУК, БРОУКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL, 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel.: MEdison 6-6877

ТАРЗАН, ч. 791. „Ціна на голоу Гарзана”.

Як Тарзан плив до берега, проти нього вже збиралися широко розкинені сили.

З кільканацяти скритих місць по цілому чорному континенті йшли чутки: „На голову Тарзана нааначено ціну!”

Вістку цю понесли на базари людних міст... до сковків ренегатів...

До скритих таборів бандитів... до шатер, розбитих на пустині...